

אנעים זמירות

תפילה מאהבה

שיר הכבוד: אנעים זמירות

הפיוט אנעים זמירות נקרא גם שיר הכבוד. את הפיוט שרים בקהילות אשכנז בסיום תפילת מוסף בשבת כשארזון הקודש פתוח. נוהגים שילד קטן משמש חזן והוא שר את השורה הראשונה ואז הקהל עונה את השורה הבאה. ארבע השורות הראשונות הן פתיח 41 השורות האחרונות הן סגירת הפיוט, ובאמצע כל שורה מתחילה על פי אותיות הא-ב.

מחבר הפיוט - ככל הנראה רבי יהודה חסיד, משבח בפיוט את הקב"ה אך מדגיש עד כמה אין ביכולתנו לשבח אותו כיון שהוא מעבר ליכולות שלנו לשבח מלך רם ונישא כל כך.

שאלות:

1. גלו את האקרוסטיכון המסתתר בפיוט אנעים זמירות?
2. מה משמעותו העיקרית של הפיוט "אנעים זמירות"?
3. מדוע לדעתך הפיוט "אנעים זמירות" נקרא "שיר הכבוד"?
4. בפיוט פונים אל הקב"ה כנוכח - הוא נמצא כאן איתנו ואנחנו מדברים איתו ממש. צטטו שלושה אזכורים בהם אנו פונים אל הקב"ה כנוכח. (לדוגמא: על כן אדבר בך)
5. מצאו קשר בין הפתיח (4 השורות הראשונות) והסגיר (4 השורות האחרונות)
6. בפיוט ישנם ציטוטים רבים מהמקרא. עיינו במקורות הבאים ומצאו את הציטוט.

א. שמות ט"ו ג'

ב. ישעיהו נ"ט י"ז

ג. תהילים צ"ח א'

מילות הפיוט

חזן: מחלפות ראשו כבימי בחירות, קנאותיו תלתלים שחורות
קהל: נוה הצדק צבי תפארתו, יעלה נא על ראש שמחתו
חזן: סגלתו תהי (נא) בידו עשרת, וצניף מלוכה צבי תפארת
קהל: עמוסים נשאם, עשרת ענדם, מאשר יקרו בעיניו כבדם
חזן: פארו עלי ופארי עלי, וקרוב אלי בקראי אליו
קהל: צח ואדם ללבשו אדם, פונה בדרךכו בבואו מאדום
חזן: קשר תפיליו הרצה לענו, תמונת ה' לנגד עיניו
קהל: רוצה בעמו, ענוים יפאר, יושב תהלות בם להתפאר
חזן: ראש דברך אמת קורא מראש, דור ודור עם דורשך דרש
קהל: שית המון שירי נא עליה, ורנתי תקרב אליה
חזן: תהלתי תהי (נא) לראשך עשרת, ותפילתי תכון קשרת
קהל: תיקר שירת רש בעיניך, כשיר יושר על קרבניך
חזן: ברכתי תעלה לראש משביר, מחלל ומוליד צדיק כביר
קהל: ובברכתי תעצנע לי ראש, ואותה קח לה כבשמים ראש
חזן: יעבר נא שיחי עליה, כי נפשי תערג אליה

חזן: אנעים זמירות ושירים אארג, כי אליך נפשי תערג
קהל: נפשי חמדה בצל ידך, לדעת כל רז סודך
חזן: מדי דברי בכבודך, הומה לבי אל דודך
קהל: על כן אדבר בך נכבדות, ושמה אכבד בשירי ידידות
חזן: אטפרה כבודך ולא ראיתיך, אדמה אכנה ולא ידעתיך
קהל: ביד נביאיך בסוד עבדיך, דמית הדר כבוד הודך
חזן: גדלתך וגבורתך, כנו לתקף פאלתך
קהל: דמו אותך ולא כפי ישר, וישווה לפי מעשיך
חזן: המשילוך ברב חזיונות, הנך אחד בכל דמיונות
קהל: נחזו בך זמנה ובהרות, וישער ראשך בשליכה ושחרות
חזן: זמנה ביום דין ובהרות ביום קרב, כאיש מלחמות ידיו לו רב
קהל: חבש כובע ושוועה בראשו, הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו
חזן: שללי אורות ראשו נמלא, קנאותיו רסיסי לילה
קהל: יתפאר בי כי חפץ בי, והוא יהיה לי לעשרת צבי
חזן: כתם שהור פז דמות ראשו, וחק על מצח כבוד שם קדשו
קהל: לחן ולכבוד צבי תפארה, אמתו לו עטרה עטרה